

Tortosa acull la primera Jornada de Dol gestacional, perinatal i neonatal de les Libèl·lules dels Estels

Tortosa Andrea Capilla

L'associació Libèl·lules dels Estels ha organitzat la primera Jornada de Dol gestacional, perinatal i neonatal a les Terres de l'Ebre. Tindrà lloc este divendres 14 d'octubre a les 18.30 h, a la sala Terres de l'Ebre de l'edifici de la Delegació del Govern a l'Ebre, com a prèvia al Dia Internacional de la Pèrdua Perinatal i Gestacional.

Tal com explica Tere Domingo, secretària de l'entitat, **"esta jornada és una oportunitat per a donar visibilitat a este tipus de dol. A més, també farem un balanç del primer aniversari de la constitució de l'associació -que es va complir l'1 d'octubre-, i presentarem el primer gran projecte que tirarem endavant, per tal de continuar trencant el tabú que hi ha al voltant del dol gestacional, perinatal i neonatal, amb la intenció d'ajudar les famílies que estan passant per això i també per a oferir recursos als hospitals de les Terres de l'Ebre per a millorar l'atenció que se'ls ofereix davant d'estes pèrdues"**. La jornada també comptarà amb la ponència *El paper dels rituals en el procés de dol*, a càrrec de Cristina Silvente, docent de la Universitat Rovira i Virgili, tutora de la Universitat Oberta de Catalunya i coautora de *Les veus oblidades*, un dels llibres cabdals en este tipus de dol.

DEMANEN LA CREACIÓ D'UN REGISTRE Durant este primer any, l'en-

titat ha anat recurrent els municipis de les Terres de l'Ebre per tal de donar a conèixer l'associació com un punt de trobada i de suport per a totes aquelles famílies que, malauradament, han hagut d'afrontar la pèrdua d'un fill, siga durant l'embaràs o poc temps després d'haver nascut.

En estes trobades, les membres de l'entitat també s'han reunit amb els ajuntaments per a demanar la creació d'un registre en què aquelles famílies que ho vulguen puguen inscriure els fills o filles morts. La presidenta de Libèl·lules dels Estels, Trini Lleixà, explica que, en el seu cas, **"com que la llet va naixer i al cap de dos dies va morir, la tinc registrada al Llibre de família, amb el dia de naixement i el dia de la mort. En canvi, Joan, el fill de la Teresa, no està registrat així, perquè la legislació espanyola fa diverses consideracions depenent del dia de gestació en què mor el fill"**.

En este sentit, detalla que els nadons que moren amb més de 180 dies fetals -sis mesos de gestació-, són registrats al *Lligall d'avortaments*, en què, fins fa uns anys, només es registraven els nadons amb un número i com a fetus femella o mascle. **"En el cas de Joan, van registrar-lo com a 'fetus de Maria Teresa'"**, diu Lleixà. Actualment, però, ja poden ser registrats amb el seu nom. D'altra banda, **"els nens morts amb menys de 180 dies no estan inscrits enlloc"**. És per això que demanen als ajuntaments que **"de manera simbòlica facen un regis-**

Alcanar i Tortosa inauguren un espai de dol perinatal i gestacional als cementiris municipals

■ En el marc del Dia Internacional de la Pèrdua Perinatal i Gestacional, Alcanar i Tortosa donaran a conèixer els nous espais habilitats als cementiris municipals perquè les famílies que hagen perdut un fill o filla disposen d'un lloc de recolliment per a viure este dol. A Tortosa, l'acte inaugural tindrà lloc este divendres 14 d'octubre, al cementiri de Sant Llàtzer, on es donarà a conèixer l'element escultòric que permetrà a les famílies que hagen patit una pèrdua gestacional o perinatal que els puguen fer un recordatori permanent. En el cas del municipi canareu, a l'espai, que s'inaugurarà este dissabte 15 d'octubre, s'hi ha instal·lat una estructura amb l'objectiu que les famílies que ho desitgen puguen penjar-hi una estrella -en la qual es poden fer inscripcions- que represente el nadó mort durant la gestació o en els primers dies de vida. Amb estos ja són tres els municipis ebrencs que disposen d'espais de dol gestacional i perinatal als cementiris, després que la Ràpita en fos pionera, tot just fa un any. Les membres de Libèl·lules dels Estels participaran en la inauguració d'ambdós espais, i han apuntat que Flix, Roquetes, Amposta, Ulldecona i l'Ametlla de Mar s'estan plantejant habilitar estes zones als seus cementiris, que podrien veure la llum l'any vinent.

tre local en què es puguen inscriure estos nadons, de la mateixa manera que hi ha registres de les parelles de fet, malgrat que no tenen cap mena de validesa". De moment, hi ha alguns consistoris que ja estan treballant en la creació d'este tipus de registre.

TRENCAR EL TABÚ Actualment, l'entitat està formada per una quarantena de famílies. **"Està sent un camí molt dur, perquè continua sent un dol infravalorat"**, afirma Lleixà, que afegix **"plorar quan es mor un familiar està permès, però, quan**

perds un fill, alguns comentaris que has d'escoltar són 'tranqui·la, que d'aquí a uns mesos podràs tornar a estar embarassada', 'pensa que ara no era el moment i potsser més endavant, sí', 'ets jove, ja tindràs més fills'... Es menysprea el nostre dol, per això diem que està infravalorat. Des de Libèl·lules dels Estels volem trencar el tabú al voltant d'estes pèrdues i visibilitzar que estos nadons han existit, tot i que molta gent ni sap de la seua existència".

I aquí s'obre un altre camí de lluita de l'entitat, per a trencar amb esta norma social establerta de no comu-

nicar l'embaràs fins que arriba la setmana 12 de gestació, es fa l'ecografia, i es comprova que tot està bé. **"Vista la nostra experiència, el perill existix a la setmana 13, a la 20 i a la 38. Volem trencar este tabú: que quan una dona estiga embarassada ho puga dir amb veu forta, i amb l'alegria, i que si passa alguna cosa, doncs, ha passat alguna cosa"**, sentència Lleixà. Domingo afegix que **"el fet de no poder dir-ho abans de les 12 setmanes, per esta norma popular, fa que quan hi ha una mort gestacional, i no ho has dit a ningú, siga difícil que el teu entorn et puga acompanyar en este moment. Això et deixa més sola i aïllada, cosa que pot acabar repercutint en problemes de salut mental"**.

Cada mes, l'associació organitza unes sessions grupals anomenades Grups d'Ajuda Mútua (GAM), una espècie **"d'espai segur"** on es reuneixen persones que han patit dols perinatals, gestacionals o neonatals, per a compartir experiències, parlar dels fills perduts o simplement escoltar altres persones que han passat per la mateixa situació. Ara també estan treballant amb famílies que han hagut d'interrompre l'embaràs perquè el seu nadó presentava alguna patologia que n'hauria afectat el desenvolupament en naixer o que implicava la mort poc temps després. Així, des de Libèl·lules dels Estels també ajuden i acompanyen aquelles famílies que han de prendre esta decisió **"tan dura"** de seguir o no amb l'embaràs. ■